

Всяко нѣщо, което ся относилъ было до Спомоществаніята и Управленіето на **ВЪКЪ**, было до Редакціята, ще ся отправя до **Марка Д. Балабанова**, Притежателя и Съчинителя на вѣстникъ, Папазъ-Ханъ, № 34, близо до Балканъ-Ханъ.

Писма, неосвободени отъ пощенски разноски и неподписани, не ся приемятъ по никакъвъ начинъ.

Испрацанните за обнародване писма или други записки не ся повърщатъ назадъ.

ЦАРИГРАДЪ, 1 Ноемврий, 1874.

Посредъ обезпокоителнѣхъ неизвѣстностей, въ които ся намѣрваше отъ нѣколко време нашъ политическитъ свѣтъ, последнитъ новини отъ Западъ ся явяватъ на всякадъ съ единъ тонъ умиротворителенъ за всичкитъ духове. Еше въ предпоследнитъ брой ний обнародвахъ единъ частъ отъ словото, съ което Германскитъ императоръ е отворилъ Райхстагъ — общедържавното Германско събрание, и въ което старитъ Вилхелмъ публично увѣряваше германскитъ представители за миролюбивитъ му намѣренія. Европейскитъ вѣстници ни пристигатъ сега съ разни сжжденія върху това императорско слово и всички комахай тълкуватъ думитъ на Германскитъ императоръ въ смисълъ миролюбивъ. Нѣмскитъ вѣстници особено ся ползватъ отъ този случай да утвърдятъ по тържественно миролюбивитъ чувства, отъ които ся въодушевяватъ, казватъ тѣзи вѣстници, всичкитъ граждане на Германскитъ имперіи. Заблѣжителни сж особенно слѣдующитъ думи на извѣстнатъ Националь Цайтунгъ: «Ний обявяваме, казва този листъ, на всичкитъ наши противници чи ний искамы миръ, но не щемъ пакъ, отъ другъ странъ, да ся обезпокояваме постоянно отъ разни докличателни подмѣтанія, съ които ся отличаватъ нѣкои си отъ противницитъ ни. Германската имперія е доволно занѣта съ миролюбивы дѣла за вътрешното си устройство; Европа ны вѣрва за това що казвамы; самото императорско слово е ясно доказателство за многочисленитъ миролюбивы дѣла, които имамы еше да сторимъ за да довършимъ вътрешното здание на имперіята, и съ които ще ся занемемъ за много време еше.»

Отъ другъ странъ, единъ телеграфъ отъ Лондонъ (29 октов.) дава съкращеніето на едно слово, което изрекълъ въ едно угощеніе г-нъ Дизраели, и на което многочисленното събрание отговорило съ шумни и възхитителны рѣкопѣсканія. Въ това слово г-нъ Дизраели казалъ между другото чи «всичкитъ Силы единодушно сж съгласны въ желаніето си за миръ.» При това г. Дизраели много похвалилъ миролюбивото поведѣніе, което е държала въ последнитъ години Франція, и прибавилъ чи Англія ще слѣдова да работи и за напредъ, съ всичкитъ тяжестъ на вліяніето, което има, за съхраненіето на миръ.

Ако на горнитъ новини прибавимъ сега и единъ последенъ телеграфъ, който извѣщава чи всичкитъ европейски сили ся намѣрватъ по настоящему въ преговори за да сключатъ единъ международенъ договоръ върхъ основитъ и началата, които ся одобриха въ всемирнитъ Брюсселскій съборъ, за който достаточнѣ говорихъмы и ний въремя, то нѣма съмнѣніе чи европейскитъ държавы сж рѣшени поне за сега да запазятъ всеобщитъ миръ. Това е толкозъ истина щото и испанскитъ работи и сипитанія, които често даваха поводъ на разни обезпокоителны предположенія за този миръ, почнаха отъ нѣколко време да ставатъ предметъ второстепенности въ публичнитъ политически размисленія, и телеграфътъ ся огранича просто по настоящему да ни съобщава недовършенитъ битвы и сраженія между карлиститъ и республиканцитъ, битвы и сраженія безъ никакво окончателно и крайно послѣдствіе, при всичкитъ противоположны едикъ на другъ повины. Колкото за слуховѣтъ, които бѣхася раздали преди нѣколко време за отношеніята на Германіи спрямо Данемаркіи, види ся чи князь Бисмаркъ положи всяко стараніе да успокои духоветъ въ това царство, та така, и отъ тѣзи странъ, вѣтрътъ вѣе за сега сладкъ и миролюбивъ. Князь Бисмаркъ, видиса, чи не намѣрва днешнитъ обстоятелства за по силны предпріятія.

Гласъ миролюбивъ ся издава дору и отъ крайнитъ Востокъ. Читателитъ ни могатъ да помнятъ распрѣтъ, която съществува между Японіи и Китай за островъ Формозъ, рас-

ВЪКЪ

ИЗДАВА СЯ ВСЯКЪ СЪББОТЪ.

прѣтъ, за който и ний споменахъ нѣщо въ вѣстникътъ си другъ пѣтъ, и който бѣше да да поводъ на дълги статіи въ много европейски органы. Единъ телеграфъ отъ Японскитъ столицѣ до нѣкои си отъ тѣя органы извѣщава чи тази распрѣ ся рѣшила миролюбиво като, отъ една странъ, Японцитъ, ся задължили да испразнатъ островъ Формозъ, който държахъ подъ властѣтъ си, а отъ другъ странъ, китайското правителство си дало думѣтъ да плати на Японското правителство 3,500,000 фр.

Демагогіята и народоцърковнитъ ни работи.

И другъ пѣтъ ни ся случи да споменемъ нѣкадъ името на Германецъ Нибуръ — знаменитъ историкъ и проицателенъ археологъ отъ деветнадесититъ вѣкъ. Честенъ и искренъ нѣмъжъ, както биватъ всичкитъ истинни образованни мѣже «обычѣтъ, обожаватъ свободѣтъ, съчувствувамы на страданията на човѣчеството, е казалъ той нѣкадъ; мразя обаче шумнитъ движенія, отъ каквото естество и да сж тѣ, не за друго, по защото, когато посредъ тѣхъ честитъ човѣцъ ся трудятъ да направятъ нѣщо добро за кѣтото човѣчество, демагогитъ ся ползватъ отъ тѣя движенія да злоупотребятъ, за свои собствены цѣли, съ най благороднитъ и съ най възвышенитъ стремленія на народитъ и пр. Нибуръ не е ималъ криво. Демагогитъ всякога искатъ да ловятъ рыбъ въ мѣтѣхъ водѣ. Демагогіята не е друго освѣтъ искусно злоупотребленіе съ най добритъ чувства на едно каквото и да е общество. Не е никако почти имало на свѣтътъ каква-либо велика и възвышенна идея, поддържана и распространявана, съгласно съ нѣкои начала, отъ просвѣщени служители, съ които да не сж дошли да злоупотребятъ всякояче демагогитъ и да въспратъ естественнитъ ходъ на работитъ.

Чуденъ е този родъ човѣцъ, на които обществото отколъ е дало името демагоги, има равнозначуше въ много отношенія съ рѣчѣтъ шарлатанъ! Човѣческото общество, народитъ, общественитъ установленія не сж имали и не могатъ да иматъ други по върли и по интриганти противници отъ демагогитъ. Тѣ сж были всякога и сж, и днесъ еше гдѣто ги има, бѣтъ разорителенъ и язва смъртоносна на оня кѣтъ общества, които иматъ злощастіето да сж изложени на лукавствата, на хитроститъ и на всичкитъ примки на демагогитъ. Подъ булото на блестявитъ патриотизмъ, подъ мантийтъ на едно блестяво но притворено родолюбіе, подъ маскѣтъ на самопожртвованія и на страдания ужъ за общото добро, демагогитъ играятъ въ обществото най нискѣтъ роль, готовы всякога да жертвуватъ и най свѣтитъ нѣща, и най драгоцѣнитъ интересы на човѣческитъ общества за свои собствены цѣли. Тѣ сж толкозъ повече опасны за кѣтото човѣчество, колкото ся крѣтъ, като злотворны животны, въ народитъ, въ общества, въ управленіята, крѣтѣ подъ разни преправены имена. Демагогитъ корятъ іезуитѣ, но демагогитъ нѣматъ въ поведѣніето си никакъвъ различъ отъ іезуитѣ, които тѣ подражаватъ почти въ всичко. Както за еднитъ, така и за другитъ най благороднитъ чувства, които бы въодушевявали нѣкое общество, биватъ предметъ на най свѣтотатствени злоупотребленія. Има даже и нѣщо повече. Демагогитъ сж хилиадо пѣти по опасны и отъ самитъ іезуиты, защото главната цѣль, който гонятъ последнитъ — поробяваніето на човѣческитъ разумъ предъ Ватикана, е поне извѣстна по высшъ часть, когато демагогитъ ся представяватъ на всякадъ съ разны шарены краски за да маматъ по лесно общества, посредъ които живѣятъ безъ да откриватъ цѣльтъ си. За тѣхъ нѣма нищо свято, колчимъ предѣли да изиграятъ рольтъ си. Всичко имъ е простено или, по-

добръ, всичко си тѣ сами прощаватъ. Нищо не имъ струва днесъ да хвалятъ еди какво си, а утре да злословятъ за сжщото нѣщо, и обратно. Никакъ не ги гризе съвѣстьта имъ (и не ги гризе, защото въ тѣхъ съвѣстьта е вѣгленъ изгасналъ) да представяватъ чѣрно за бѣло, а бѣлото за чѣрно, и да водятъ така общества къмъ едикъ пропасть, който имъ крѣтъ съ искусство. Тѣмъ не е нищо днесъ да наричатъ сами съ собственытъ си уста единъ народъ *безумецъ, некадѣренъ и апатическій*, сирѣчь, грубо вещество лишено отъ всяко чувство, а утре да корятъ други нѣкои си чи тѣ ужъ мислили така за този народъ. Демагогитъ вѣчатъ често дългѣтъ мантии на едно притворено свободолюбіе. Но по коварнитъ средства, до които често прибѣгватъ, по стремленіята отъ които ся водятъ, и по частнитъ корыстны цѣли които искатъ да достигнатъ съ какъвто пособъ и да е, истинната свобода не е имала и нѣма врагове по опасны отъ демагогитъ, защото свобода, защото доброто управление, защото сжществуваніето на човѣчеството почи- ватъ на нѣкои си здравы нравственны начала, а не на гнилатъ произведенія на нѣкои си развращенны умове и сѣрдца. Демагогъ и благочиніе, демагогъ и начала, демагогъ и уредба въ какво-либо установленіе, демагогъ и логика, сж нѣща противоположны. Демагогътъ е животно, което мрази свѣтлинѣтъ, мрази практическѣтъ логикѣ, а любими му сж безредіето и беззаконіето. За да продължи това безредіе и това беззаконіе колкото е възможно повече, демагогитъ не пощадава нищо свято. Борбата на благочиніето противъ безредіето и беззаконіето е, колкото ся касае до демагогътъ, борба за животъ. Не пытайте тогава каквы роли е способенъ да играе той на свѣтскѣтъ сценѣ за да спаси животѣтъ си. Демагогътъ не ся отправя никога до умѣтъ и до съвѣстьта на народѣтъ, но до страститъ на злѣтѣспитанитъ членове отъ кое-либо общество; ако клевети одного и другото, той искусно ласкае въобще съгражданѣтъ си съ цѣль да ги привлече въ примкитъ си; въ името ужъ на общитъ интересъ, на който самъ ся постави и представлява като единственитъ защитникъ, той си всичко прощава да злопрепорѣчи оня, които не ся оставятъ да ся вѣчатъ отъ ностъ подиръ него. Демагогътъ никога не казва истинѣтъ на обществото, въ което живѣе. Едно нѣщо само знае той; да лже съ ласкателства. Демагогътъ никога не опредѣлява точно онова, което иска, защото собственитъ му интересъ е да не ся свърши никога нищо та да може така постоянно да ся ползува отъ общитъ страдания, като, отъ другъ странъ, ги преувеличава искусно, а искусно ги пакъ отдава на *лошѣтъ волѣ на други нѣкои си*. Разлика между единъ искренъ преобразователь, любитель на човѣчеството, и единъ демагогъ, публиченъ лжецъ, сѣстои въ това: искренитъ преобразователь опредѣля злото и въ сжщото время предлага едно практическо средство за исцѣрѣніе на това зло; той приема логическото разисканіе на въпросѣтъ, които ся раждатъ въ обществото, и трѣси едно разрѣшеніе на тѣя въпросы съобразно съ нѣкои си извѣстны и предварително приѣты начала. Демагогътъ, напротивъ, не казва нищо положително, не опредѣлява ни единъ въпросъ, отбѣгнува всяко логическо разисканіе, не ще да знае какво нѣщо е това, което ся казва начало или принципъ, ограничавася само да произвожда шумъ посредъ обществото, въ което ся намѣрва, да развращава умоветъ, да обощава по слабѣтъ, да ся присмива съ всичко, което види чи не служи на цѣльтъ му, да клевети, да лже, да ся приструва. Демагогътъ ся нарича народенъ и прави шумъ съ това названіе за да злоупотреблява по лесно съ народното имя и съ народното чувство. Съ тѣзи сжщѣтъ цѣль демагогътъ всякога има грижъ да ся представи като невиненъ страдаецъ за общото добро, а да обвинява другитъ чи сж врагове на това добро.

Годишнитъ спомоществованія за вѣтрѣ въ Държавѣтъ сж петъ (5) бѣлы междидѣта, а за на вѣтъ отъ Държавѣтъ ся приурѣятъ пощенскитъ разноски. Спомоществованіето за шестъ мѣсеци е двѣ и пол. (2 1/2) бѣлы междидѣта. Всяко спомоществованіе ся предѣлаща.

За извѣстіята и за други частны помѣстванія ще ся плаща по 2 гр. на реда.

Спомоществованіята започнуватъ отъ всякій мѣсяцъ.

Такъвъ е демагогътъ, таква сж публичитъ опасны ласкатели на човѣческитъ общества. Както за старитъ тѣи и за съвременитъ свѣтъ не е имало и нѣма врагове по злотворны и по опасны. Обыкновенно обаче, понеже демагогитъ не могатъ да бѣдѣтъ освѣтъ плодъ на развратъ, тѣ ся явяватъ въ оня общества, които иматъ вече единъ минѣлъ животъ. За общества млади, каквото е нашето, демагогитъ требаше да сж единъ родъ човѣцъ за дълго време еше неизвѣстенъ. Тѣи ли е? Хвърлете единъ само кратъкъ погледъ върхъ всяко онова, което ставѣ въ люкѣтъ еше на църковното ни възражданіе, и кажете да ли нашето общество е свободно отъ подлы демагоги, които, подъ булото на единъ притворенъ патриотизмъ, злоупотребляватъ съ най благороднитъ чувства на народѣтъ ни и тѣчатъ всяко свято за свои собствены цѣли, като ся трудятъ, отъ другъ странъ, да ся представятъ и жертвы ужъ злополучны за народното добро! Дѣлата вече почнаха твърдѣ краснорѣчиво да показватъ чи здравомыслящата частъ отъ Българскитъ народъ знае вече какъ да цѣни услугитъ на тѣя демагоги, и нѣма съмнѣніе чи тѣхнитъ подземны дѣйствія ще ся осусятъ коренно вопреки всичкитъ примки, които ежедневно поставятъ. Но демагогитъ правятъ крайни и послѣдни усилія за да бы могли да ся задържатъ еше за нѣколко време, като усѣчатъ чи землището, на което едамы стоятъ, ся е расклатило отъ дѣно подъ нозѣтъ имъ. Въ съзнаніето, което волею и неволею придобиватъ отъ день на день повече, и въ огорчителното си отчаяніе, чи Българскитъ народъ, както и духовенството му, нѣма да ги слѣдоватъ, като слѣпы, въ безсходнитъ пѣтеки на безбройнитъ имъ лударіи, нашитъ демагоги съ выкъ и съ шумъ и съ изложбы на самопожртвованія и на раны за народното добро, прибѣгватъ пакъ до извѣстнитъ имъ орѣжия на лукавство и на хитрость, но орѣжия, които сж раждали вече и които помежду всичкитъ благородны човѣцъ друго не могатъ да произведатъ освѣтъ смѣхъ или окаяніе, защото всичкитъ благородны човѣцъ добръ разбиратъ цѣльтъ, който искатъ да достигнатъ съ тѣя раждали орѣжия истощенитъ демагоги. Демагогитъ всякога почти биватъ, сами по себе, дѣрзостны, предприемчивы, момцы често опнаты, а ако ся случи нѣкой отъ тѣхъ да е припасалъ презъ тѣмъ сыгѣ и острѣ саблѣжъ, то той, въ младенческѣтъ си самопадѣлность, бива и гордъ и гордо мисли чи всичко, и народъ и Ексархіа и цѣль свѣтъ, треба да ся покори на неговѣтъ ученическѣтъ наукѣ, която друго не е освѣтъ дѣтински глупавы мѣдрования. За зѣмъ честь на демагогитъ, стары и млади, времената често биватъ по силны и отъ силѣтъ на демагогитѣ, и, при всичкитъ усилія които демагогитъ полагатъ задружно за да бы могли пакъ да дадатъ знакъ отъ животъ, демагогитъ сами усѣчатъ чи този животъ равнозначенъ съ немошъ и съ слабостъ. Нека пѣлятъ тѣ сътаповѣтъ на двата демагогически органы съ разны укору противъ насъ и съ разны статіи за поддържанѣ на демагогическитъ си мѣнѣя. Въкъ ся усѣща доста силенъ въ началата, които откровенно раскрыва, за да отблѣсне съ заслужвано презрѣніе попрѣжитъ, съ които почитатъ редакторѣтъ му демагогитъ, и доста постояннѣ, отъ другъ странъ, за да ся не отклони предъ този искусственъ шумъ отъ линіитъ на поведѣніето, който слѣдова предъ очитъ на българскѣтъ публикѣ. Демагогитъ и демагогическитъ органы, които страдатъ отъ скудость на свои собствены и на колко-годѣ серіозны произведенія та ровятъ като гладны кокошки въ листѣтъ ни за да намѣрятъ нѣкое зърно хранѣ и да го предаватъ, искатъ да продължатъ, ако е възможно, онязи многотимнѣ вѣстническѣ политикѣ, които може да е усладила нѣкои си труженицы — жертвы невинны за народното добро! но на който мислимъ вече да е минѣла модата. Българскитъ народъ узрѣ, и Българскитъ на-

родъ ся пуждае отъ хранѣ по положителнѣ и по здравѣ, защото Българскійтъ народъ, безъ да е прочелъ списаниѣта на Нибура съ имито на когото почнахмы настоящата статіѣ, научиса отъ времето и отъ опитътъ чи демагогитѣ, съ всичкитѣ си притворенъ патриотизмъ, не сѣ нито по малко опасни нито по малко гибелни отъ всичкитѣ му други врагове. Демагогитѣ могатъ да ся трудятъ да съживятъ, да галванизиратъ съ разны лъжи и приструвки мъртвото тѣло на покойникъ омажи политикъ за свои собствени цѣли. Празници и суетни обаче ще бѣдѣтъ и този пѣгъ тѣхнитѣ подвиги и движенія. Народътъ ни ся събуди; народътъ бди, и народътъ нѣма нуждѣ да го призовемъ нѣй да внимава. Той внимава самъ отъ себе. Той знае що искатъ оня, които публично ся поругаватъ, въ името му, съ всичко свято що има той, като въ ядовитото си отчаяніе ся провинкватъ съ горчиво стенаніе: «Хеле това православіе!» като осаждаатъ това гдѣто въ едно училище, което е подъ очитѣ на Екзархійатъ и което ся поддържа съ свѣты и неприкосновенни приходи, ся преподавалъ катихизисъ който бѣлъ ужъ тъмна вода во облацѣхъ, и като мислятъ чи е голѣмъ недостатѣкъ да бѣде человекъ черковникъ, когато предлежи да ся говори за устройството на единъ църквъ! Българскійтъ народъ знае кой що казва и кой що прави, знае, слѣдователно, кои сѣ тартюфы, т: и покрити и публични лъжцы; да ли черковниците или демагогитѣ, отъ които нѣкои си не могатъ да напишатъ двѣ думи безъ да напомнятъ нѣщо на читателитѣ си и за свонѣтъ самопожертвованія и самоотверженія и безъ да призватъ народътъ да ги поддръжи за да го спасятъ тѣ сами самички отъ гибелнѣтъ пропасть, която зѣла ужъ предъ него и въ коѣто щѣлъ да падне той безъ тѣхнѣтъ помощъ и безъ тѣхнѣтъ поддръжкѣ!

По думата черковникъ, съ коѣто единъ отъ демагогическитѣ органи е помислилъ чи ще ни очерши, нѣй ѣкъ приеми на драго сърдце. За насъ, а мислимъ чи и за всякаго другѣго който бы уважавалъ и себе си и обществото, било бы наистинѣ единъ непростителенъ грѣхъ, ако, колчимъ предлежи за едно църковно установленіе, ся наемахмы да говоримъ за него безъ да знаемъ предварително началата, споредъ които може да съществува това установленіе въ обществото съ условіе да заваримъ сходнитѣ съ естествомъ му характеръ. Отъ тѣя начала, отъ тѣя чувства смѣ ся въодушевлявали всякога, колчимъ хващамы перото да говоримъ за българскѣтъ Екзархійѣ. Българскѣтъ Екзархійѣ нѣй ѣкъ почтамы за единъ Църквъ съ пастыри, и вѣтъ отъ този ѣ характеръ нѣй не разбирамы съществуваніето ѣ. Тя съществува наистинѣ за едно опредѣлено общество, което ся казва българско общество, но тя съществува съ своето собственно назначеніе, отъ коѣто щомъ бы ся лишила тя бы престанѣла тозъ частъ и да съществува. Ето какъ разумѣвамы нѣй българскѣтъ Екзархійѣ, а нѣма съмнѣніе чи тѣй ѣкъ разумѣвъ и всичкитѣ българскіѣ народъ. Който ся съмнѣва за това, нека прочете първитѣ членъ на Уставътъ, съ коѣто става толковъ шумъ. Тѣй като разумѣвамы българскѣтъ Екзархійѣ, нѣй нѣмамы демагогическѣтъ смѣлость друго да мислимъ, а друго да говоримъ предъ публикѣтъ. Откровенна е нашата политика. Говоримъ за българскѣтъ Екзархійѣ като за едно църковно установленіе. Тѣй ли е това или не? Вѣй, господа, които въ всѣкій редъ ся хвалите съ искренность, съ добросъвѣстность, съ готовность всичко да жертвувате за общото добро, кажете що мислите за българскѣтъ Екзархійѣ. Нѣй не щемъ отъ васъ друго нѣщо. Единъ въпросъ само ще ви отправимъ, слѣдующитѣ: Какъ опредѣлявате българскѣтъ Екзархійѣ? Мислите ли чи тѣ е Църква или мислите чи тѣ е нѣкой химическій лабораторіумъ, въ коѣто да опитватъ силитѣ си ученицы съ дѣтнски мѣдруванія? Ако сте искрени и искате дѣйствително доброто на българскѣтъ Екзархійѣ, отговорете съ двѣ думи на този въпросъ. Тогава ще видимъ що е черковность и що е демагогство, що е добросъвѣстность и що е шарлатанство, що е искренность, когато человекъ ся наема да говори предъ единъ публичнъ, и що е подло притворство за да мине человекъ за патриотъ при по слабоумнитѣ. За насъ Българската Екзархія е една велика и възвышенна идея, коѣто, приложена правилно въ дѣйствиѣ, може да бѣде отъ най голѣмъ ползъ за народътъ ни въ всяко отношеніе. Съ тѣзи идеѣ обаче дохода да злоупотребятъ всякакви врагове на народътъ, между които демагогитѣ не стоятъ на послѣднѣ стѣ-

пало. За добръ честь Българскійтъ народъ, който и посредъ толкови препятствія и мѣжнотіи показа чи не е лишенъ отъ жизнени силы и отъ едно естествено благоразуміе, не забрави никогѣ тѣзи идеѣ, и, колкото демагогитѣ и да ся опитаха и да ся опитватъ еще развратѣ тѣзи идеѣ съ разны краснѣ, Българскійтъ народъ умѣ всичко добрѣ да оцѣни. Днесъ, когато чувството на само-свѣстѣтъ ся разви еще повече, само демагогитѣ, само оня, които не могатъ да ся отучатъ отъ нѣкои си навицы на единъ покойникъ школѣ, могатъ да ся мечтаятъ чи ще имъ бѣде и за напредъ възможно да ся поругаватъ съ народното имя подъ очарователнитѣ блясъкъ на обольстителны нѣкои си думи, голы отъ смисълъ!

ВЪЗВАНІЕ

къмъ ученицѣтъ на покойникѣтъ учителъ Райна Поповича и къмъ всичкитѣ ревнителы за развитіето на Българскійтъ народъ.

Признателността е една добродѣтель. Както всякій человекъ частно е длъженъ да е признателенъ къмъ всички оня, които му сѣ сторили нѣкое добро въ попрището на животѣтъ му, тѣй и народътъ, които никогѣ не ся възраждатъ или развиватъ безъ съдѣйствието на безбройны труженицы, извѣстны и неизвѣстны, иматъ свѣтъ длъжностъ да си припомнятъ всякога съ глѣбокъ признателностъ имената на оня, които, въ разны времена и въ разны обстоятелства, сѣ посветили частъ отъ трудѣтъ си и отъ животѣтъ си на общенароднитѣ жертвенни.

По единъ случай съвѣтъ нечаянъ но твърдѣ щастливъ, въ нашитѣ рѣцѣ паднаха преди три мѣсѣцы три свѣтацы рѣкописы, принадлежащи на покойникѣтъ учителъ Райна Поповича. Родомъ отъ Жеравнѣ, мѣжъ истинно образованъ, учителъ цѣлы пѣтдесѣтъ години въ разны мѣста на Българіѣ, а пайпаче въ Карлово, покойникѣтъ Райно Поповичъ е образованъ и е оставилъ многочисленны ученицы, отъ които повечето днесъ сѣ въ состояніе да покажатъ и дѣломъ признателнитѣ си чувства къмъ добрийтъ имъ учителъ, който въ онова время имъ е служилъ и като отецъ. Нѣй не ся отъ правимъ съ настоящето си възваніе до тѣхнѣ милостъ да имъ поискамы да сбератъ помежду си огромно нѣкое количество за да въздигнатъ мраморенъ нѣкой паметникъ на покойникѣтъ си учителъ. Нѣй ся отнасямы до тѣхъ, а чрезъ тѣхъ и до всичкитѣ любители на българскѣтъ книжницѣ, за единъ другъ паметникъ, за който потребното количество е почти ничтожно, но който, въздигнатъ, ще бѣде по траенъ отъ всѣкій другій паметникъ и ще служи за вѣчно свидѣтелство на незабравенъ ученическѣтъ признателностъ къмъ паметѣтъ на единъ незабравенъ учителъ на народѣтъ.

Между рѣкописитѣ, за които споменахмы по горѣ, намѣтвася и единъ преписанъ преводъ на Робинсона, преводъ точенъ, глѣдѣтъ, често краснорѣчивъ. Това, чи на Българскій языкъ има вече единъ преводъ на Робинсона не вреди никакъ на книжевнитѣ трудъ на покойникѣтъ Райна Поповича, който е работилъ по този преводъ цѣлы години. Освѣтъ гдѣто преводѣтъ на покойникѣтъ има всичкитѣ изискуемы книжевны качества за да заслужа всякъ особенъ препорѣкъ, той има еще и това очарователно преимущество чи е дѣло и произведеніе на единъ отъ оня народны наши учители, които, въ времена пълны съ всякакъ видъ мѣжнотіи, можиха и себе си да усъвършенствуватъ и други е ще да образуватъ. Тѣ сѣ предтечитѣ на умственото ни народно възраждане. Тѣмъ длъженъ ствувамы глѣбокъ признателностъ, и тѣхнитѣ дѣла не е ни праведно ни прилично да останатъ забравены отъ тѣхнитѣ потомцы.

На посокѣ, за издаваніето на Робинсона преведенъ отъ покойникѣтъ Р. Поповича, ще потребатъ 100 или наймного 120 лиры турски. За всичко друго, що ся отнася до напечатаніето на тѣзи многополезны книжкѣ, Редакціята на този листъ, отъ глѣбоко почитаніе къмъ паметѣтъ на преводителѣтъ, ся наема да ся погрижи сама. Колкото за казаното количество, нѣй ся отправимъ до ученицѣтъ на покойникѣтъ учителъ Райна Поповича. Такива имена, какъвто сѣ имената на Г-да Гаврила Кръстевича, Х. Петра отъ Котелъ, Евлогія Георгиева, Георгія Шопова, Димитраки Тодорова отъ Тулѣ, Димитра и Стефана Ив. Гешоглу и други много, мислимъ чи сѣ достаточно порѣчителство за убѣжденіето, което имамы, чи тѣ не ще да позволятъ да ся загуби трудѣтъ на оногѣзи, на когото сѣ длъжнъ за първѣтъ си умственъ

хранѣ. Чрезъ ученицѣтъ на покойникѣтъ Р. Поповича нѣй ся отнасямы и до всичкитѣ любители на българскѣтъ книжницѣ и имамы твърдѣ надеждѣ чи пашѣтъ гласъ ще намѣри благопріятелъ отзивъ въ всичкитѣ благородны и родолюбивы сѣрдца. Книжката, веднажъ напечатана, може, по волѣтъ на спомощниците, или да ся раздаде даромъ по училищата, по женскитѣ дружества и по читалищата, или да ся продаде, а събранното количество да ся употреби за нѣкое общо добро. Нѣй неможемъ да похвалимъ тука книжевнитѣ трудъ на покойникѣтъ учителъ Райна Поповича. На неговитѣ ученицы, на неговитѣ приятели и на всичкитѣ любители на нашѣтъ младѣ книжницѣ остава сега да спомогнатъ за да излѣзе той на бѣлъ свѣтъ.

Редакціята.

ВЪНШНИ НОВИНЫ.

ВОЕННЫ УПРАЖНЕНІЯ ВЪ БУКУРЕЩЬ.

— Въ околностѣтъ на Букурещъ станѣли преди малко военны упражненія при присѣтствіето на князя Карла и на военнитѣ представители на повечето отъ европейскитѣ правительства; Высшката Порта имала и тя двама представители. Извѣстіята отъ Букурещъ до европейскитѣ вѣстници утвържаватъ чи румѣнскитѣ войници излѣзли съ честь отъ този испытъ и чи тѣ показали голѣмо искусство и голѣмъ твърдостъ въ стоаніето си. Имало дума за сръчаніето, по този случай, на третѣ князѣ Румѣнскій, Сербскій и Черногорскій въ Букурещъ. Но това сръчаніе было отложено за сега да ся не даде поводъ на разны тълкованія.

ПО ТЪРГОВСКИТѢ ДОГОВОРЫ. — Европейскитѣ, както и мѣстнитѣ вѣстници, пространно ся занимаватъ съ въпросѣтъ за сключваніето, отъ странѣ на дунавскитѣ княжества, на търговскѣ договори съ чуждитѣ Силы. Виждася чи Англія и Франція были споразумѣны да ся обхоятъ еднакъ въ този въпросъ спрямо Царското Правительство. Журналъ дьо Деба и Ла републикъ Франсезъ осаждаатъ, въ особенны статіи, поведеніето, въ този случай, на дунавскитѣ княжества спрямо Турціѣ и искатъ нѣкакси да отдадатъ на чужды вѣжновенія това поведеніе. Видися обаче чи послѣднѣ, безъ да знаемъ положително какъ ще ся обходи Англія, французското правительство, споредъ единъ послѣденъ телеграфъ, рѣшило да не намѣси политикѣтъ на Франціѣ въ този доста сплетенъ въпросъ. Герцогъ Деказъ, министръ на иностраннытѣ дѣла, цѣлъ да отговори не писмено, но усно на турскитѣ посланникѣ въ Парижъ, за съобщеніето, коѣто Нег. Ирѣвсхосаделство Ааріѣ Паша бѣше испратилъ преди нѣколко дни до посланникѣтъ на Царското Правительство за този въпросъ. Сѣмѣшно е много съ единъ грѣцкій вѣстникъ, който, като чулъ чи Англія и Франція щѣли да постѣпятъ еднакъ въ този въпросъ, възбразилъ си чи тѣ сѣ ся сѣлсали вече да гонятъ венчѣко що е русско, и мисли комахай чи съ това тѣ ще дадатъ помощъ рѣжъ на страждущитѣ Еллинизмъ! Демагоги и глупавы патриоты има на всякадѣ!

Осжеданіето на Кулмана. Нѣмскитѣ вѣстници обнародватъ на цѣло сѣдѣтъ на Германецѣтъ работникъ Кулмана, който понека лѣтоска да убіе князя Бисмарка, както въвремя споменахмы за това въ листѣтъ си. Кельнше Цайтунгъ посвѣщава на тѣзи сѣдѣтъ единъ цѣлъ статіѣ, отъ коѣто извличамы слѣдующето: «Сѣдѣбата ясно вече доказа, казва този вѣстникъ, чи ни една политическа или църковна партія е зела участіе въ убійственното дѣло на Кулмана. Не е възможно да предположи человекъ чи той е былъ натоваренъ съ тѣжъ убійственнѣ мисіи отъ католическото дружество, на коѣто е той членъ. Може, разумѣвася, да предположи человекъ чи Кулманъ е чулъ въ събраніята на това дружество нѣкои си нѣща, които сѣ раздражнили духѣтъ му; но и да ся предположи даже чи Іезуититѣ иматъ планове за убійство, Кулманъ не е такъвъ единъ человекъ, чтоо него да избера тѣ за изпълненіе на тѣя планове. Кулманъ нѣма това фанатическо самоотверженіе. Онова, коѣто го отличава, то е гордость и егонизмъ безъ мѣркѣ, и единъ духъ отъмѣстителя. Идеалѣтъ на Кулмана не е былъ да подчини на Іезуититѣ цѣлитѣ свѣтъ чрезъ католическѣтъ Църквъ; той е считалъ просто църковнитѣ политикѣ на князя Бисмарка докѣне на своя собственъ католицизмъ и за това само е понекалъ да ся отъмѣси. Както и да е сѣдѣнтѣ зѣха во вниманіе искренноетѣтъ и истинноетѣтъ на Кулмана, за това му наложиха и едно твърдѣ легко наказаніе.»

Вѣсточнитѣ жены ся оплакватъ, и ся оплакватъ често не безъ правдѣ отъ положеніето си. Въ всичкитѣ образованны мѣста положеніето на женитѣ ся улучши ощутително и безпрестанно старанія ся полагаютъ ежедневно за едно по-нѣлѣмо улучшеніе на общественното положеніе на краснитѣ полѣ. Видися, при всичко това, чѣде и въ най-напрѣдѣжитѣ мѣста съществуваещи голѣмы недостатѣцы въ това отношеніе. Ученіи дописка отъ Лондонъ до парижскитѣ вѣстници Ла Прессе разказва слѣдующето за женитѣ на особено между работническитѣ классѣ. «Вонѣ дѣне, казася въ тѣзи допискѣ, сѣдѣлицата ся намѣрватъ въ нуждѣ да произнесѣтъ по малко или по много строги наказанія противъ жпвотѣны человекѣобразны, обвиняваны чи не само сѣ злоупотребили, но еще и умъртвили отъ бѣжѣбѣны същества безъ покровителство и безъ зашитѣ. Нѣма съмнѣніе чи, ако законѣтъ слѣдѣтъ, еще за нѣколко время да свирѣпствова безъ милостѣ, той ще достигне да прекрати тѣя беззаконія, които обезчестяватъ дору и името на цѣлъ цивилизаціѣтъ. Самото нѣщо, съ коѣто има право человекѣ да ся чудни, е чи публичното мнѣніе захвѣтъ толковъ время да възстане противъ тѣя ежедневны свирѣпства и чи потреба силнѣтъ за лѣстѣ на печатѣтъ за да събуди заспалитѣ законѣны. Навикѣтъ да ся чинятъ толковъ злоупотребленія съ злощастното това същество, коѣто не ся казва «жена на работникѣтъ въ Англіѣ», а тѣзи навикѣ бѣше толковъ много влѣзѣлъ въ правѣтъ и толковъ естественъ ся виждаше на по-вечето отъ оня людѣ, които сѣ лишены отъ чрвѣспитаніе, чтоо предпочитателно бѣше за едѣкъ женѣ да е и кучето на работникѣтъ отъ коѣто жена му. Видимата безчувствителностъ, коѣто показѣ послѣдне държавнитѣ секретары г-нъ Крассѣ, (на когото, впрочемъ, венчки припознаватъ учтивѣтъ кротостѣ), като не рачи да посредствова въ полѣ на единъ злощастникъ, който бѣше убилъ женѣ си въ разяреніето на едѣкъ слѣпѣкъ лудостѣ, треба да ся отдаде на желаніето му да упиши многочисленнитѣ подражатели на подобны свирѣпства. Не само въ преминѣлитѣ времена, не само преди 200, 100 или 50 години ся сѣ видѣли Англичане да продаватъ женитѣ си; еще при царуваніето на Викторіѣ, презъ лѣто 1837, единъ селянинъ отъ Уест-Ридингъ (Йоркширъ) бѣ наказанъ, съ удрѣвленіе на венчки, както ся изразжаватъ свѣременнитѣ лѣтописи, въ тѣмнищѣ за единъ мѣсѣцъ заштоо продаѣлъ женѣ си, а не е былъ и самъ да свѣрѣва чи подобна продажба е была законна. Но у сѣтѣи еще, на Дудлей, единъ другій продавашѣ женѣ си за 6 пены (около 3 гроша). На 1863 п единъ работникъ отъ желѣзническѣтъ фабрикѣ у на Сигартѣвъ тоже продавашѣ женѣ си на едѣно отъ другаритѣ си за 2 лиры англійскы и 10 шелины (275 гр.) и други 10 шелины за бирѣ. Не треба нито да забѣлѣжимъ чи въ тѣя послѣдны случаи не бы поне подигната нѣкоя тѣжба по причинѣ чи аполучнитѣ жены, като не губятъ нищо отъ този размѣтъ, нито сѣ помислили да ся оплачатъ отъ нѣщо. Колкото за законѣтъ, той бѣше слѣпѣкъ, сѣдѣнтѣ самоволно ся затваряха очитѣ. Но онова, коѣто е еще по-странно, е чи еще на 1870, единъ мѣжъ непълнолѣтенъ продавашѣ публично женѣ си за 8 шелины (около 50 гроша). Тѣя сѣгласителны сѣ сѣмѣтахъ като толковъ законны отъ проститѣтъ народѣ, чтоо една отъ тѣя продаденны жены имѣ сѣдѣбѣнъ расправъ за да добѣ едѣкъ частъ отъ имотѣтъ на първитѣ си мѣжъ (умрѣлъ), заштоо бракосъчетателнитѣ контрактъ ясно распорѣждаше чи настѣдническитѣ права ще принадлежатъ на оногѣзи, който преживѣе слѣдъ другитѣ. Роднитѣ на първитѣ мѣжъ утвърждавахъ чи продажбата бѣше уничтожила всякій другъ предварителенъ контрактъ. Разумѣвася чи жената спечели сѣдѣбѣтъ си, заштоо законѣтъ не припознава продажбѣтъ, но дѣлото само по себе не е малко краснорѣчиво. Една отъ особеннитѣ и отъ най-страннитѣ чѣрты, съ коѣто ся отличава тѣя сѣгласителны, е чи тѣ ся считаха като силны само когато продавачѣтъ минавашѣ около пѣйтѣ на жертвѣтъ си едно новѣвѣже, на коѣто другитѣ край минавашѣ той на купувачѣтъ».

Законѣтъ и человекѣлюбіето. — Оня, които познаватъ колко годѣ Англіѣ, знаятъ чи англійскитѣ законѣ задѣлжава родителитѣ да пращатъ дѣцата си на общественитѣ училища когато не могатъ да ги изучатъ тѣ другояче; въ всѣкій градъ има лица натоварены съ длъжностѣтъ да откриватъ и обаждаатъ оня родители, които престѣпватъ законѣтъ. Послѣдне единъ отъ тѣя надзиратели представилъ предъ сѣдѣята едно момѣ десятилѣтно заедно съ майкѣ му, коѣто и обадилъ като престѣпникъ на законѣтъ. Тѣзи жена была блѣдна, слаба и дрипава. Като ѣкъ попыталъ сѣдѣята защо не праща дѣтѣто си на училището, «Не мога, отговорила съ плачѣ,

но, и ще възвръщат що годе земледѣлците ко-
то съ нѣтърпеніе учаваат да стане влага и поч-
наат сѣидбѣтъ си.

За халѣтъ на народнитѣ ни работи да иска
да говори нѣкой тука, не може до като ни спо-
мене и за владиката ни Н. Пр. дѣдо Серафимъ,
за когото не малко има да се каже. Това оба-
че азъ ще прѣмѣтъ понеже твърдѣ ми е мѣч-
но и жално като често ерѣшамъ оплакваніята
по вѣстинцитѣ отъ неопитностѣтъ и не кадр-
ното управленіе на нѣкои отъ народнитѣ ни па-
стри. Азъ ще са огранича да кажа сега само
за съобщеніето което ми са направи отъ Бур-
газъ тѣ дни че българското население въ тоя
градъ силно негодувало противъ църковно-учи-
лищното надзорство, което учредилъ Нег.
Прѣосвященство. Жалованіята са отпрадали едно
слѣдъ друго до Н. Прѣосвященство, относиха
и за распрѣжѣ на нѣкой Българскій свѣщенникъ
който въ послѣдното време былъ извѣрженъ по-
слѣдствіе на едно църковно престѣпленіе. До-
брѣ бы было да обърне вниманіе Н. Прѣосвящен-
ство и да земе подъ серіозитъ изгледъ жалова-
ніята и обмисли тѣхъ добръ безъ да са колѣбай
отъ нищо.

За положеніето на Нег. Прѣосвященство г-на
Серафима въ днешнето му епархійско окръжіе нѣй
има ни разни свѣдѣнія, едни на други противо-
положени. Тази е и причината, поради която
не рачихъ да ги обнародвамъ.

Вчера прѣсѣмъ и другъ интереснъ допискъ отъ
Сливенъ, който ще обнародвамъ въ идущиятъ брой.

РУССЕ, 22 Октомврий, 1874. — Почнувамъ се-
гащата си дописка съ някои размисленія ко-
то са прѣдлагатъ по особено на вниманіето на
нѣкои си господиновица за да извадятъ отъ нѣхъ,
за собствената си полза, сичкиятъ поученія за-
ключени въ тѣхъ размисленіи, и които, ми са
чини, да имъ е велико потребни.

Назначеніето на чивакътъ тука долу е да жи-
въе въ дружба съ подобнитѣ си, най-вече съ со-
сѣдитѣ си, съ обвзаностъ за него да са трудни
ведно съ тѣхъ за поддържането и за улучшеніе-
то на установленіята които они намѣриле за по-
требно да си даватъ въ видъ да могатъ, запа-
зени така отъ лошевнитѣ на сякоя безредица,
да посветатъ сичкото мало количество дни въ
заминуваніето си на земата, и сичкото упраж-
неніе на тѣлеснитѣ си и душевни способности,
въ това дѣто да са достигне общото съвършен-
ство, да са създаде общото благополучіе, до то-
кова поне колкото е въ чивакъ рѣдѣ. Сякоя
дѣйствието отъ чивака, не съгласно съ такова
назначеніе, брой са прѣстѣпленіе, а прѣстѣп-
леніето повлича непременно за дѣца си наказа-
ніята отъ внѣшнитѣ сѣдѣ на чивака, отъ съ-
вѣстѣта, ако тоя сѣдѣ не е умрѣтенъ въ една
непрѣкъсвана борба съ неукротими страсти, или
съ някой окаянитъ мірскій интересъ, съ други
думи, ако чивакътъ не е вкоравенъ въ злочин-
ството та е способенъ да земе отъ чужакъта на
свѣстѣта.

Освѣтъ вѣтрѣшитѣ мѣченія които прѣтѣрпя-
ваме и колчимъ постѣпимъ противъ една дѣл-
жностъ, и колчимъ неиспѣлнимъ една дѣл-
жностъ, за които бихме имале средствата, било
въ областѣта на моралнѣ животъ, било въ о-
кая на материалнѣ, сборовѣтъ на индивидуумъ
който усѣщатъ, кой повече кой по-малко, не-
обходимостѣта да съществуватъ въ извѣстни ус-
ловія кои да осигуряватъ сякому отъ тѣхъ по
равно количество безопасностъ и благоденствіе
т. е. народитѣ, изрѣкле сѣ, сякой чрезъ прѣд-
ставителитѣ на своята власть, наказанія, ако не

за сичкитѣ, а то за повечето работи отъ естес-
тво да компрометиратъ силата на тѣхъ условія,
и тѣхъ наказанія, че сѣ чивакъ учреждение, не
сѣ нито по-малко законни, ни по-малко дѣйстви-
телни. Блазъ му който, боицѣ са еднакво отъ
тѣхъ двояки наказанія, и безъ да грѣси помежду
чивакитѣ друга награда освѣтъ почета имъ, съ
мира и радостѣта въ душата зарадъ извѣрше-
ната дѣлжностъ, вѣрви неотклонно камъ цѣлитѣ
за които е створенъ и къмъ които го оправятъ
разумѣтъ и сѣрдцето, освѣтени отъ лучѣта на
истината и напълнени съ обичъ за хубавото и
за доброто!

Нѣ колко за оплакване сѣ оня небагораз-
сѣдни лѣде които, съ духъ и со сѣрдце разва-
лено или отъ една порочна отхрана, или, послѣ,
подъ влияніето на не здрави и не чисти внуше-
нія, са отбавятъ отъ правитѣ пъте, вилѣятъ на
самъ и на тамъ, струватъ пакости, обиждаватъ
тоя и оня, забравяятъ се стои задъ тѣхъ единъ
сѣдѣ, обществото, на което ще сѣ принудени,
по-рано или по-късно, да дадатъ смѣтка за ра-
ботитѣ си, понеже обществото не търпи да тѣ-
чатъ интереситѣ ни на едного отъ членовѣтъ му,
но още по нѣтърпѣ да тѣчатъ неговитѣ общи
интереси. Убо дохожда частѣтъ въ който, дордѣ-
то пакостникътъ сѣ най мысли утуленъ отъ
бдителното око на закона, стража на гражданѣ-
тъ законътъ му стоваря удара си, и толкова
по дѣрѣто колкото повече вѣрѣе тоя ударъ е
забавилъ да са произведе и колкото по-мнозина
го изискватъ. Съидеинитѣ примѣри които ви-
ждаме, и въ това отношеніе, отъ дѣтелното ра-
ботаніе на рѣката на правосудіето, трявало бы
отдавна вече да сѣ свѣстѣли оня на които са
отправятъ тѣхъ редове. Нѣй си правитѣ и сега
дѣлжностѣта на чивакъ и на тѣхъ доброе-
латель да имъ напомнитъ че голямо вѣрѣе е да
са възврънатъ отъ криволичувитѣ и тъмни пъ-
теки на заблудженіето, пътеки сѣ трапове и о-
пасности.

Вѣлко Нейчовъ.

ХАДЖИ-ОЛУ ПАЗАРДЖИКЪ, Октомв. 1874.

— Въ 38-й брой на достопочитаемитѣ вашѣ
листѣ прочетохъмъ обнародванното ви отъ писмо-
то, което ви са испроводило отъ града ни отъ 10-й
минѣлаго Септемврий; въ което лѣжедѣтъ до-
писникътъ ви пишѣ: че училищата ни невѣрѣли
толкозъ добръ по причинъ на недобрѣжъ волѣ
на нѣкой си чорбаджій. Че за сичко, колкото
ви пишѣ, лѣжи, и вѣй сте го опознали, като
казвате, че не сте отъ числото на оня чело-
вѣкъ, които мислятъ че сичкитѣ чорбаджіи са за
обвсаніе и прѣ. И наистинѣ, г-не редакторе, до-
брѣ струвате като невѣрѣте доношеніята на та-
кѣвизѣ вражды. И никога не давайте вниманіе и
не вѣрѣвайте сообщеніята на такѣвизѣ неси
сѣчества. Защото такѣвизѣ сѣчества, като немо-
гѣтъ да си постигнатъ цѣлитѣ въ общитѣ рабо-
ти, съ които некатъ да сѣ располагатъ, както
тѣ нищѣ, отеснитѣ въ яростѣтъ си, като вѣрѣе
вече що да правятъ, излѣзватъ чрѣзъ народнитѣ
ни печатѣ да си зематъ хѣжъ, та хулатъ и у-
коряватъ училища, чорбаджіи и пр. Този родъ
доношенія не заслужаватъ друго нищо, освѣтъ
общо народно презрѣніе. За освѣтленіе на по-
читаемѣтъ публичѣ, нѣй ви уѣрѣваме че напи-
сѣтъ училища сѣ въ добръ редѣ, и сѣ трудимъ
съ сичкитѣ си сили да ги докарѣме още въ
по добръ. Сѣмѣ и чорбаджіитѣ ни сѣ добры па-
триотѣ, челоѣвѣци народни и достопочтени. Въ
всякъ общъ работѣ, на всѣко общепредпріятіе,
тѣ първи приносѣтъ своѣтъ лепѣтъ на народ-
нитѣ жертвенникъ, и въ всѣко друго отноше-
ніе строго пазятъ народнитѣ ни интереси. И

въобще въ нашитѣ градъ нѣма нѣкой да пре-
пятствувѣ на добритѣ вѣрѣжѣ на училища-
та ни, и ако да има нѣкой, той не е другъ, о-
свѣтъ този нехранимайка, който ви е съобщилъ
такѣвизѣ кривѣ свѣдѣнія за училищата, града и
чорбаджіитѣ ни, на когото и обвсаніето му е
преминѣло.

Въ заключеніе на писмото си, нѣй ви молимъ
да го обнародвате въ единъ отъ първитѣ брое-
ве на Вѣкъ за да сѣ дигне изъ между почитае-
мѣтъ публичѣ това лѣжливо свѣдѣніе на допи-
сника ви, и да нѣма нѣкой криво понятие за
града, училищата, чорбаджіитѣ ни и въобще за
общенароднитѣ ни работи.

(Слѣдва общинскитѣ печатѣ, подписанѣтъ на
читалищното настоятелство, и подписанѣтъ на пи-
сарѣтъ на казалискитѣ свѣтъ).

Господине Редакторе-на Вѣстникъ Вѣкъ,

Въ предпослѣдния брой на достопочитаемия
ви листѣ, дописникътъ ви Батю ни призовава
съ единъ повелителенъ тонъ да отговоримъ чрѣзъ
който българ. вѣстникъ щѣмъ на нѣкои обвнан-
ія противъ насъ, вѣстѣни въ сѣщиятъ тои брой.
Добрѣ, нѣй предпочетѣмъ вашѣ листѣ, и нѣ-
мамы сѣмѣнѣе че вѣй ще вѣстѣте въ идущия
му брой сичко, което имамъ да кажемъ и нѣй
въ наша защита.

Нѣй не бихме отговорили на тѣзи обвнанія
ако да сѣ отнесѣ само до насъ, но тѣхъ както
въ тѣхъ са мѣенъ и българскія народъ, нѣй ще
си позволимъ да разгледамы на тѣсничко какѣви
сѣ тѣзи обвнанія, и до колко тѣ сѣ истинни.
Казва са 1^о че «нѣй смѣ корили българскитѣ
правѣ и обичаи.» Кои сѣ и какѣви сѣ именно
тѣ, нѣй не знаемъ, а знаемъ само това че сѣки
единъ народъ былъ той полуобразованъ, былъ
образованъ, има такѣвизѣ правѣ и обичаи които
му правятъ честь, и има и такѣвизѣ които не го
препорѣчватъ добръ. Съ една рѣчъ, сѣки народъ
си има и добритѣ и лошитѣ страни. И за тѣхъ
най праведнитѣ сѣдѣ е исторіята на този на-
родъ и съвременната му журналистика. Ако тѣзи
послѣднитѣ доказаватъ противното на онова що-
то се е казало отъ частни лица, былѣ смѣ нѣй,
былѣ други нѣкои, то нѣма никакво значеніе. —
Казва са 2^о че «нѣй смѣ дискредитирѣли бѣл-
гарскитѣ народни заведенія предъ сѣпѣтницитѣ
си чужденци.» Нѣй пакъ казвамы, напротивъ,
че нѣй смѣ са трудили до колкото ни бѣше
възможно да имъ покажемъ добрѣта страна на
тѣзи заведенія, и това остава да са докаже отъ
тѣхънитѣ пѣтѣ бѣлѣжки, ако бы да ги обнарод-
ватъ до нѣкогаждѣ въ своитѣ журналы. Че до-
писницитѣ на Батя са некали само да ни кле-
ветѣтъ предъ свѣта, ѣ явно отъ това че тѣ нѣто
езика на другаритѣ ни са разбирѣли, нѣто са
правили сношенія нѣкогаждѣ съ тѣхъ, нѣто пакъ
са видѣли нѣщо си обнародвано до сега по пѣ-
туванѣто ни отъ тѣхъ или отъ насъ, та да мо-
гѣтъ да знаятъ да ли смѣ дискредитирѣли, или
кредитирѣли българскитѣ заведенія предъ тѣхъ.
Тогазъ, питамы нѣй, зашто тѣзи почтени допи-
сници на Батя намѣватъ и българскія народъ?
Нѣй не можемъ да си истѣжуваме това дру-
гоаче освѣтъ че у насъ е станало на мода, що-
то сѣки който иска да са препорѣчи за на-
роденъ чѣлѣкъ и за ревностенъ патриотъ предъ
свѣта, и еще за да си отмѣсти на нѣкого си за
частни нѣкои расправѣ, евѣя са да защищава
публично ужъ българскія народъ. Тука нѣй ще
си позволимъ да кажемъ на такѣвизѣ народни
патриотѣ, че по добръ ще сторятъ да оставятъ
окаянитѣ този българскіи народъ на мира, и да
си гледѣтъ своята частна работа. Ако имѣтъ да

си отмѣствѣтъ на нѣкого, нека са отнесѣ
него частно, а не да са мѣчатъ съ лѣжѣ
ветѣ да го предаватъ въ вѣстницитѣ
непатриотичнѣ и недоброжелателѣ на бѣл-
гарскія народъ. Какѣвъ сортъ биватъ тѣзи шѣ-
триотѣ, които постѣпватъ по такѣвизѣ
нѣй оставямы на сѣкиго да рѣши самъ
си. Сега остава да отговоримъ и на 3^ю
неніе, което е че «нѣй смѣ корили парѣ-
пей.» Нѣй не помнимъ да смѣ говорѣли
туванѣто си добро или лошо за този
помнимъ твърдѣ добръ че въ книгопрѣ-
на г-на Момчилова въ Русію сѣ станѣло
съ единъ ученикъ отъ Царското Медѣ-
чилище, за да ли това послѣдното стои
отъ Букурѣшкѣ Медѣцинскѣ факултетѣ,
за да ли Латинскитѣ езикъ ѣ необходи-
Мѣдината. Въ този разговоръ нѣй не
на едно мѣнѣе сѣ казани ученикъ, и
са е обидилъ отъ насъ че смѣ былѣ про-
говитѣ убѣждения, нѣй му искамы парѣ-
то оставямы тѣзи неговѣ убѣждения
неговѣ, а нашѣтъ да сѣ си наши.

Това е, г-не Редакторе, което имамъ
жемъ за оправданіе на казанитѣ обвнан-
итѣ насъ. Колкото за ироническитѣ и
хулитѣ епитетѣ които дописникътъ ви
ни приписва, нѣй нѣма да му отговарѣмы
а ще забѣлѣжимъ просто че тѣ го хара-
ватъ отъ краката до главата какѣвъ со-
лѣкъ е той, и показватъ явно кой сѣ бѣ-
говитѣ побужденія които сѣ го накарали
ше противъ насъ.

Даскалъ До

Горитѣ умѣренѣ и благоразумѣе отговѣ-
обнародвамы толкозъ по усѣрдно, колкото
то сѣ клѣмѣ нѣ уѣрѣваши че всичко
нѣколко пѣтѣ въ листѣтъ ни сѣ основ-
точни и непогрѣшни свѣдѣнія! Отъ всичко
за чи това не было тай, за това тои сега
да мѣдрѣва на друго листо.

ИЗВѢСТІЕ. — Учителъ, който познава
по Турскія языкъ, елементарнитѣ науки
ггарски языкъ и който е учителствувѣлъ
го години въ народнитѣ ни училища, тър-
сто да учителствува. Който отъ общинитѣ
нуждае отъ такѣвъ учителъ, нека са отне-
споразуменіе до редакцията на Вѣкъ.

БОРСАТА.

ГАЛАТА, 1 Ноемврий, 1874.

Общій дългъ или Консолиде . гр. 49.
Земѣтъ отъ 1863 фр. 346.
" " 1865 353.
" " 1869 272.
Облигаціи на румел. жел. пѣт. . 197.

Оценѣніе на монетитѣ.

Гр. 1
Лпр. Тур. съ металѣкъ 105.
" " " пѣтѣци 104.
" " " бѣжѣръ 128.
Лпр. Англ. (Х. гр. 100) 110.
Дунзъ (" ") 87.
Полъ 89.
Карбовна 17.
" книжна (Х. гр. 100) 15.
Мѣдѣжѣзлат. ерѣцъ. сребъ 101.
Кремницъ сребъ 512.

Търговскій Булетѣнѣ. — Цариградската Піяца отъ 30 Октомврий, 1874.

ВНОСНЫ СТОКИ				Цѣна	Тяжестъ	Л.Т.	ВНОСНЫ СТОКИ				Цѣна	Тяжестъ	Л.Т.	ВНОСНЫ СТОКИ				Цѣна	Тяжестъ	Л.Т.
Храны							Металы							Прѣжда						
Жыло Кораво Азовскоо и Бесараб.	Гр. 34 до 36	Кило	120	Синило Бенгалско	Гр. 120 до 140	Оката	100	Махуди Мексикански	Гр. 8 до 9	Либрата										
" " Измамилъ	" 34 " 36	"	"	Синило Мадрасъ	" 50 " 70	"	"	Лонглоты (астарлжци) леги хубавы	" 7 1/4 " 7 1/2	"										
" " Балчикъ и Кюстенджо	" 34 " 35	"	125	Кърмазъ	" 42 " 46	"	104	" " ерѣдни	" 7 1/4 " 7 1/4	"										
" " Родосто и Едренско	" 36 " 38	"	"	Чиликъ Триестински	" 215 —	Кассата	100	" " тежки	" 6 3/4 " 7 1/4	"										
" Мѣко Дунавско	" 27 " 32	"	"	Желѣзо въ ламы	" 80 до 82	"	106	" " хубавы	" 7 1/4 " 7 1/4	"										
" " Варна и Балчикъ	" 28 " 32	"	"	" " ярмы	" 88 " 98	"	"													
" " Филибе и Бургасъ	" 32 1/2 " 36	"	"	" " Ламарина сортиментъ	" 120 " 125	"	"													
" " Ирка Азовъ и Одесса	" 32 " 36	"	"	" " Махладжы	" 170 " 180	"	"													
" " Дунавска	" 29 " 33	"	"	" " Шведско	" 140 —	"	"													
Кокорузъ	" 19 " 20	"	100	Бажаръ Англіиски	" 15 до 15 1/4	Оката	100	8/14 Валкеръ	" 69 до 70	Пакетъ										
" " Дунавски	" 18 1/2 " 19 1/2	"	"	Куршумъ (пшочи)	" 165 " 176	Кантаръ	104	Екстра 4/14 Харгрей	" 64 " 65	"										
" " Михаличъ и Панорма	" 26 " 27	"	125	Калай	" 670 " 675	"	104	" " таклитъ	" 63 " 64	"										
Ячминикъ	" 16 1/2 " 17	"	"	Нишаджъръ	" —	"	100	" " Шадвичъ втораръ	" 59 —	"										
Овесъ	" 16 1/2 " 17 1/4	"	"	Дчинго	Фр. 110 до 112	Оката	104	" " по долно	" 52 " 55	"										
" " Румелийски	" 14 " 14 1/2	"	"	Тенекинъ М. I. M.	Гр. 335 —	Кантаръ	104	" " Клей таклитъ	" 63 —	"										
" " Анадоlesки	" — " —	"	"	Карфицы асортиментъ	" 92 " 93	"	104	" " 46/24 " "	" 72 " 73	"										
Рѣжъ	" — " —	"	"	Нарижски	" 20 " 21	"	100	" " сжцо	" 83 —	"										
				Джамове (стакла)	" —	"	100	" " А и А Кронто	" 89 —	"										
Брашна								Ватеръ 4/14	" 50 до 52	"										
Мѣтны Коравы и мекл	" 230 до 235	2-та чувала	"	Чай Котко	" 20 до 30	Оката	103	Ватеръ синя 4/10	" 78 " 82	"										
Бранскы 00000	" — " —	1 чувалъ	100	" " отъ цѣвѣ	" 45 " 120	"	"	Мулеръ 4/6	" 49 —	"										
" " 0000	" — " —	"	"	Колла Френска	" 6 1/4 " 6 1/2	"	128													
" " 000 и 00 1/2	" 100 — 92	"	"	" " Англіиска	" 260 —	Кассата	100	ИЗНОСНЫ СТОКИ												
" " 00 и 0 1/2	" 85 — 80	"	"	Сипрага Френски	За 1 Л.Т.	"	103	Памукъ Тарсо и Адана	Гр. 7 до 7 1/4	Оката										
Галацкы 1, 2, 3	" 116-102-96	"	"	" " Русски	" 1 " "	"	103	" " Гюрджиски и Персійски	" — " —	"										
Одескы 1 ^о качество	" 135 до 138	"	"	" " Англіиски	" 1 " "	"	"	" " Балжѣхъсеръ и Гейве	" 7 1/4 " 8 1/3	"										
" 2 ^о "	" 120 " 126	"	"	" " Американски	" 1 " "	"	"	" " непрапа Гюрджійска	" 7 1/2 " 8	"										
" 3 ^о "	" 108 " 116	"	"	" " Англіиски	" 1 " "	"	"	" " Касалъ башы	" 10 3/4 " 11	"										
Колоніалны				" " Триестински	" 1 " "	"	"	" " Енгюру и Калсеръ	" 7 " 7 1/4	"										
Кафе 1 ^о качество Rio	" 14 1/2 до 16	Оката	100	Масло Сибирско	Гр. 14 " 14 1/4	Оката	105	" " прана	" 13 " 15	"										
" 2 ^о "	" 12 1/2 " 13 1/2	"	"	Червишъ Русскы въ бурета (Тайгъ)	" — " —	"	"	Пашкулы сухы Едренскы и Волскы	" 40 " 50	"										
" 3 ^о "	" 10 1/2 " 12	"	"	" " Вл: и Руме: едецы	" 10 " 11	"	"	" " дунченъ	" 30 " 32	"										
" Мокъ	" 15 " 16	"	"	Дой въ бурета	" 7 1/2 " —	"	103	" " Брусскы и Сирійскы	" — " —	"										
Захаръ Оландска	" 230 " 232	Кантаръ	103	" " шкелбета	" 8 " 8 1/2	"	105	" " Бруска	" — " —	"										
" " Французска	" 236 " 238	"	"	Хаваръ черонъ Гемба	" 36 " 38	"	125	Коприна Бруска	" 160 " 220	"										
" " на главѣ 5 килограмма	" 256 " 258	"	"	" " Салинскы	" 36 " 37	"	"	" " Гейве	" — " —	"										
" " " 3	" 260 " 262	"	100	" " Ерлія	" 31 " 33	"	"	Сусамъ Румелийскы	" 4 1/2 " 4	Оката										
Пиперъ 1 ^о и 2 ^о качество	" 10 1/2 " 10 3/4	Оката	104	" " червенъ малкы языцы	" 6 1/4 " 7	"	"	Анасонъ Анадоlesки	" 5 1/2 " 6	"										
Спермацетъ 8 1/2 до 9 килограмма	" 68 " 75	Кассата	100	" " голъзы " "	" 6 " —	"	106	" " Гелиболскы	" 40 " 42	Кило										
" 9 1/2 " 10	" — " —	"	"	" " тарамы	" 3 1/4 " 3 1/4	"	"	Ленено сѣмѣ	" 6 " 6 1/4	Оката										
" 11 " "	" 98 — 108	"	"	Макаронны итальянскы и тукашны	" 4 " 5 1/2	Оката	120	Дървено масло Митилинско	" 6 1/4 " 7	"										
Глазѣе Американскы	" 55 до 56	Кассата	"	Платна		"	"	" " Геритско	" 6 3/4 " 7	"										
Темлягъ	" 220 " 280	Кантаръ	"	Махуди Т. клоды	" 7 до 7 1/4	Либрата	105	" " Геритскы	" 4 3/4 " 5	"										
Карапфилъ	" 24 " 25	Оката	120	" " по хубавы	" 7 3/4 " 8 1/4	"	"	Сапунъ Геритскы	" 4 1/2 " 5	"										
								" " Митилинскы	" 3 " 3 1/2	"										
								" " по долентъ	" 230 —	"										
								Фасулъ Дунавскы	" 230 —	"										
								Козы кожы Анасійскы	Либ. 1	"										